

СВОБОДА

SVOBODA

UKRAINSKYI DVENNIK DEB. 1927

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 278. Джерси Сіті, Н. Дж., середа, 30. листопада, 1927. VOL. XXXV. No. 278. Jersey City, N. J., Wednesday, November 30, 1927. THREE CENTS.

„МОКРІ“ ЗА РЕФЕРЕНДУМ У СПРАВІ ПРОГИБЦІ

РЕФЕРЕНДУМ МАЛОБИ ВІДБУТИСЯ В 1928. РОКІ.

НЮ ЙОРК, 28. листопада. — Товариство противників прогібці постановило на своїх зборах розвести тепер кампанію за зарадженем референдуму над справою прогібці.

Референдум малоби відбутися рівночасно з президентськими виборами в 1928. році. Який не був би висаді свого всенародного голосування, він мав би бути обов'язуючим для сумління всіх мешканців краю.

За кампанією заявили багато визначних політиків, які певні, що того роду програма може довести до розв'язки питання.

ДЕМОКРАТИ УХИЛЯЮТЬСЯ ВІД ВІДВІЧАЛЬНОСТІ ВЕСТИ СЕНАТ.

НЕ ХОЧУТЬ ОРГАНІЗУВАТИ ПРОВОДУ.

ВАШИНГТОН, 28. листопада. — Хоча республіканська партія найхильша в сенаті в меншості, демократичні сенатори заявили, що вони не будуть організувати сенату, щоб на їх партію не впала відповідальність за ведення конгресу.

Передові демократи не будуть добиватися обставити своїми лідями сенатових комісії.

За захоплене демократію має велике значіння поступивши республіканцям, які тепер торгуються зі старими республіканцями за становища в комітатах.

ТУРЕЦЬКИЙ ПОСОЛ ПРОТЕСТУЄ.

ВІДПЕКУЄТЬСЯ ВІД УЧИНКІВ ТУРЕЦЬКОГО УРЯДУ.

НЮ ЙОРК, 28. листопада. — Турецький представник до Америки Агмед Мухтар Бей, що приїхав учора до Злучених Держав, висів на берг під спеціальною загороною та зараз потім видав публичну заяву в відповіль на публичний лист буюбо американського представника в Німеччині Джеймса Джера, протестуючу проти приїзду Мухтара Бея в Америку.

Відповіль Мухтара Бея цікава тим, що він відпекується від відповідальності за турецьку різню Верменів, кажучи, що коли та різня скоїлася, він не був тоді в уряді.

ПОЧАВСЯ СУД НАД СЕНЗАЦІЙНИМ УБИЙСТВОМ Д-РА ЛІЛЕНДАЛА.

МЕІЗ ЛЕНДІНГ, Нью Джерсі, 28. листопада. — Перед місцевим стейтвним судом почался один розправа проти пані Маргарет Лілендал та Відалі Біча, обжалованих за вбийство лікаря Лілендала, мужа обжалованої, кілька тижнів тому назад.

Коли ся подія сталася, пані Лілендал заявила поліції, що її мужа вбиває два Мурики. Поліція стоїть на тому, що вбила мужа жінка зі своїм любовником, який стас на суд як співвинник. Мотивом заочину мали бути гроші, позичені в спадку лікарем.

Справа поступає дуже скоро вперед. Зараз першого дня вбрано шілу лаву присяжних судців, вислухано промови прокуратора та зізнань кількох свідків. До лави судців вбрано 5 жінок.

ДВА ВВІЙНИКИ ГОЛЬДШТАЙНА НА СУДІ.

НЮ ЙОРК, 28. листопада. — Перед стейтвним судом повіту Кінгс розпочалася нині розправа проти Діосефа Лефровіша, 42-літнього торговця однієм, та Гарі Грінберга, 18-літнього робітника, обжалованих за втоплення Беняміна Гольдштайна, їх знакомого, дня 26. серпня в заліві Грейскен.

Справа ся набрала була свого часу великого розголюю. Як мали признати обжаловани, вони постановили втопити Гольдштайна, щоб дістати за нього високу асеруацію в сумі 70,000 долларів. Вони заманули Гольдштайна на таке адіо, обявлявши йому, що вони його не втоплять, а виратують іт вивезуть загранично. Третій їх співвинник, Ервінг Рібейалл стас на суд пзнійше.

СМЕРТЬ ЛЕТУНІВ.

ЮНІОНТАВН, Па., 28. листопада. — В густих лісах на Лорел Рінджі наїдено тіла летуни Емері та Зомена, які впадали з літака минувшого п'ятниці. Коли їх літак перестав роботу, вони зіскочили з нього з парашутами на плечах, але вони видно були за близько від землі та парашути не могли розвинутися.

Оба тіла найдено в страшиім стані. Голова Емері була розпершена, а його лівий лезень висів з роздертих грудей на жилі.

Тіла найдено по довших пошуках, при допомозі літаків. Зочив їх військовий летун Беулід, літаючи низько понад лісом.

У ТУРЕЧЧИНІ Є БІЛЬШЕ ЖІНОК ЯК МУЩИН.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 26. листопада. — З'юсліднього перепису населення Турецьчини показується, що живе там о 481,137 більше жінок як мущин. Причиною цього являца є безсатна війни, які від 15 лід веде Турецьчина, та у яких погнулю багато мущин. Від хвилі, коли у Турецьчині занесено множенняство й турецька жінка сталася вільною, зайшли та також значні зміни у ділянці праці. Турецькі жінки працюють тепер майже у всіх родах праці, як у промислі, так і в торговлі.

Одно місто Ангора, теперішнє столиця Турецьчини, відзначається тим, що в ній число мущин перевищає число жінок.

КНЯЗЬ-КРИМІНАЛЬНИК ОДИНЧУ ВЕЛИКЕ МАРНО.

БУДАПЕШТ, 26. листопада. — Князь Людвік Відішгрец, що саме тепер сидить у угорській криміналі за фальшованні французьких франків, одичив велике майно по своїм стрийкови, Альфредові Відішгреці. Померший у Чехо-Славаччині князь Альфред Відішгрец був членом австрійської палати панів і бувним президентом міністрів. Загально сподіються, що князеві Людвікови позволят взяти участь у похороні його стрийка, а опислі дарують йому дальше відслідкувані кари, бо якось не випадає, щоб який великий пан і богач видав кримінальній стіни. До несправ загалін князь був без гроша й тому взявза до підробкованих французьких франків.

В ДЕРЖЗАПОВІДНИКОВІ „МОГІЛА ШЕВЧЕНКА“.

Державний заповідник „Могіла Шевченка“ в Каневі провадить велику культурну роботу. За минулий рік заповіднику віддівало понад 16.000 екскурсантів різних національностей у країни так і інших республік. В літку ц. р. при заповіднику для екскурсантів обладнано літану читальню. Для неї предладили низку журналів, газет а також придбали різну літературу. Значно поновлено та впорядковано постійну книгозбірню, яка нині нараховує понад 1.500 томів. Це переважно книжки, що стосуються життя та творчості Шевченка. Для продажу творів Шевченка зорганізовано книжковий кіоск.

Порядком шешської роботи серед околишнього „селестаня“ адміністрація заповідника зорганізувала по підшефних селах школи літени та літню незліучу школу для малолітсімних.

Заповідник відквір в селах Манастирки та Васарабі хатиничальні й зорганізував в персуніх бібліотек для околишніх сіл. Перед Наркомосом порушено справу збудовання при заповіднику готелью для екскурсантів і музеї, де повинні перебувати всі видання творів Шевченка та матеріали про нього.

ПОХІЛ А ВЕЖА В ПІЗІ В НЕБЕЗПЕЦІ.

Слава вежа в Пізі похилилася протягом останніх 9 літ на 5 метрів. Нове похилення викликало підважнення підземними водами фундаментів вежі. Небаром визначать нову комісію, що розслідять небезпечку есентуального завалення вежі.

РЕВІЗІЯ В УКРАЇНСЬКИХ ПОСЛІВ.

4. листопада ц. р. відбулася ревізія в посольських готелях в Варшаві, що прилягає до соймаового будинку. Ревізію перевели, мимом протесту послів, функціонарі слідчої поліції в українських послів: Плідгірського, Козницького, Дмитріюка і сенатора Карнінського. Поліція забрала з собою дві валізи з паперами й дві текі; у посла Плідгірського, який був присутнім підчас ревізії, переведено крім того особисту ревізію, одначе не знайдено нічого.

Вечером з'явились перед посольським готелем функціонари слідчого уряду вдруге й хотіли дістатися до готелю, та цім разом станулі ім на перешкоді маршалівської сторожа, яка заборонила функціонарам поліції вжити до готелю, в якому живуть послі.

Характерним являється це, що посол Плідгірський уважав за відповідне повідомити посла Хруцького, а цей знова дав справу маршалові Ратаєви, що в компанії, в якій переведено ревізію, останній понавчав комуністичний посол Турчак.

У зв'язку з ревізією в соймаових готелях у Варшаві переведено також ревізію й арештування у Львові.

НОВА ПОРОДА УКРАЇНСЬКИХ УГОДОВЦІВ.

Перед недавнім часом польські часописи подали вістку, що до варшавської влади надішло прохання на затвердження статуту організації української монархії. Нова організація станула на польському державному становищі виділганчи гасло монархічної Польщі в злучі з гадничким князівством, що матиме окремі сойм у Львові. Цю авантюричу імпресу уважали спершу чалосипною кашкою. Одначе недавно відбулися перші конституційні збори цієї організації і після складу осіб вона вже іт точно одрединіта. Головним агітатором нової партії є відомий в українських кругах критично патологичний тип, названий Швинський. Він то свого часу був учасником імпреси Циків-Твердохліб, і з тим самим останнім в вінч, був арештований як співучасник злочину на Твердохліб, але на суді його виправдано. Тепер вилупичу на верх як організатор української монархії. Головою партії вбрано д-ра Яворського, аполітичного суд людина, але під кожним оглядом дуже туману дичиніт. Діяльність нової партії визначалася висякою привітного телеграма Пілсудському.

ПОХІД НА УКРАЇНСЬКЕ ШКІЛЬНИЦТВО В ГАЛИЧИНІ.

Польонізаційні методи в шкільництві, започатковані Габським, не минули й калуцького повіту. Хоча в своїому часі зі всіх майже місцевостей повіту вилупили декларації за українською мовою навчання, то все такі школи, перед тим українські, поперемиювано вводи на утраквістичні, а то й чисто польські. Дійшло до того, що тепер в повіті животіє ледви кілька українських шкіл, а було їх колись дуже багато, бо повіт щодо проценту українського населення рахується одним з перших в Галичині. Одначе й ці недобитки сілίου до ціи шпешлоцької мафії, котра повела на них останніми днями енергійний наступ. Ото нї випадіні звіткі громада Перевозець, Майдан, Кадобна й Долпотів одержують від шкільного инспектора повідомлення з 15. вересня 1927 р., що з'являса кураторія, замість дотеперішньої української мови, впровадила в школах „повшхенні“ всіх місцевостей навчання двоязичне (читай польське), бо, мовляв, 20 родинів дуже собі того бажало. Це останне, робіться, неправда, бо у всіх тих селах, вміючому чисто українських, разом не наїдеться й 10 управнених людей, котрі бажали бди своїх дітей інакшої мови навчання, як української. Найцікавіше одначе з Кадобно. В тому селі ще торі кураторія ввела була сапраментальний „виклад дивувачини“, тому, що бучітщо було 20 польських декларацій. А тимчасом міністерство освіти на рекурс громадян, касуючи те в біліи, що декларіяції таких бучіт менше як 20! Тепер знову введено в Кадобні утраквізм. Котра отже влада рахувала фальшиво? Всі три громади речіци відішли до міністерства на повіще безспраство.

Польонізаційні методи в шкільництві, започатковані Габським, не минули й калуцького повіту. Хоча в своїому часі зі всіх майже місцевостей повіту вилупили декларації за українською мовою навчання, то все такі школи, перед тим українські, поперемиювано вводи на утраквістичні, а то й чисто польські. Дійшло до того, що тепер в повіті животіє ледви кілька українських шкіл, а було їх колись дуже багато, бо повіт щодо проценту українського населення рахується одним з перших в Галичині. Одначе й ці недобитки сілίου до ціи шпешлоцької мафії, котра повела на них останніми днями енергійний наступ. Ото нї випадіні звіткі громада Перевозець, Майдан, Кадобна й Долпотів одержують від шкільного инспектора повідомлення з 15. вересня 1927 р., що з'являса кураторія, замість дотеперішньої української мови, впровадила в школах „повшхенні“ всіх місцевостей навчання двоязичне (читай польське), бо, мовляв, 20 родинів дуже собі того бажало. Це останне, робіться, неправда, бо у всіх тих селах, вміючому чисто українських, разом не наїдеться й 10 управнених людей, котрі бажали бди своїх дітей інакшої мови навчання, як української. Найцікавіше одначе з Кадобно. В тому селі ще торі кураторія ввела була сапраментальний „виклад дивувачини“, тому, що бучітщо було 20 польських декларацій. А тимчасом міністерство освіти на рекурс громадян, касуючи те в біліи, що декларіяції таких бучіт менше як 20! Тепер знову введено в Кадобні утраквізм. Котра отже влада рахувала фальшиво? Всі три громади речіци відішли до міністерства на повіще безспраство.

Офіційні статистичні бюро в Будапешті подає цікаві цифри про професій мешканців мадярської столиці. Ці цифри ствержують, що Будапешт є найбільішою європейською столицєю. 3 міліона мешканців тільки половина заробляє, а друга половина живе з чужої праці. 3 ті першої половини 1500 є приватними урядовцями, 251.000 мущин і жінок. З того чверть міліона 70 проц. заробляє найбільше 113 марок. Із 150.000 мужьких урядовців четвертина дістає місячно левів 75 марок. Понад 1000 марок заробляє ледви 1000 урядовців, а понад 8000 м. тільки 9 директорів фабрик. 25.000 урядовців працює в машиновій промислав, 13.000 у споживчих установах, 12.000 на залізничних, 11.000 у фінансових установах, 8.000 по копальнях, 7.000 у фабриках оджі. Більшість жінок є борові машиністкн; тільки 6.000 працює в текстильній і конфекційній організації. Всі ці цифри є доказом страшної кризи безробіття в Мадярщині.

ПОЛЬСЬКА ВІДПОВІДЬ СОВІТАМ

У НОТІ ЗАПЕРЕЧЕ ПОЛЬЩА, ЩО ХОТЯТЬ МІШАТИСЯ У ВНУТРІШНІ ЛИТОВСЬКІ СПРАВИ.

МОСКВА, 28. листопада. — Польське посольство вручило совітському заграничному комісаріатові ноту свого правительства, у якій відповідає на комунікат Совітів, відносно польсько-литовського непорозуміння. Ся нота є ідентична з тою, яку переслано Ангаї, Франції, Німеччині, Італії й Злученим Державам.

У згаданій ноті підчеркує Польща свої мирові наміри й заперече охоту мішати ся у внутрішні справи Литви, та звертає увагу на конечище полагати польсько-литовського спору, з причини прилучення до Польщі Вильської округи й домагаться закінчення „воєного стачу“, який існує між Литвою а нею ще від 1920 року.

У московських політичних кругах викликала згадана нота немале здивування й її уважають за дипломатичний маневр Польщі, щоб викликати прихильні для себе вражкіта на дварах Ліги Націй, де незадовоге має обговорюватися польсько-литовський спір.

ВЕЛИКО-БРИТАНІЯ ПРОСИТЬ ФРАНЦІЮ УСПОКОТИ ПОЛЬЩУ.

АМБАСАДОР КРЮ КАЖЕ, ЩО НАСТУПИЛА НЕБЕЗПЕКА ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ.

ПАРИЖ, 28. листопада. — Лорд Крю, британський амбасадор у Франції, зложив візиту Бріандові, французському міністрові заграничних справ і просив його, щоб Франція приборала відповільні кроки, щоб недопустити до вибуху війни між Польщею й Литвою, бо з неї може вивязатися друга світова війна.

Бріан повідомив одначе амбасадора Крю, що Пілсудський зобов'язався йому, що Польща перед зборами Ліги Націй не виступить з оруження в руші проти Литви або Сов. Союзу.

ВЕЛИКА ПОВІНЬ В АЛЬЖІРІ.

СОТКИ ЛЮДЕЙ СТРАТИЛИ ЖИТТЯ; 10 ТИСЯЧ МЕШКАНЦІВ МІСТА ВТІКЛО ПЕРЕД ЗАЛИПАЮЧОЮ МІСТО ВОДОЮ.

АЛЬЖІР, 28. листопада. — По 40 годинний безсатанім дощі навмиста велика повінь французський Альжір, що лежить на північній бережній Африки. Згадана повінь позавдала міста, а сотки людей втратило життя. Повінь обляла простір, вносячий 80 миль, від Орліанса до Перрего й на північ до Серезельного моря. Завдяки телефонічному остеререженню інженерів, 10 тисяч мешканців міста Перрего вратувало своє життя, сковавшись на недалекі горбки. Сталося се в три години по першій телефонічній повідомленню інженерів, що вода перервала греблю й небаром заллає місто Перрего. 80 домів у місті лежать в руїнах. Два потяги задержала повінь між Альжіром і Ораном. Для одного з них аероплан почали довозити поужви й кидати її в мішках, а 300 пасажирів на другім потязі врятувано на човнах і забрано до міста Сейнї Деїс ду Сїр.

Найбільші шкоди потерпіло місто Мостагнан, де завалилися ратуші і інші домі, та поужви живий товар, а всіні мости забрали вода. Зав'язано військо до ратушової акції. Вони могли однак лише з трудом дістатися до заланых водами околиць, бо повінь позминала залізничні шляхи й понищила дороги.

НАРОДНО-СЕЛЯНСЬКА ПАРТІЯ В РУМУНІИ НЕ Є ЗА ЗМІНОЮ ТЕПЕРІШНЬОГО РЕЖИМУ.

БУКАРЕШТ, 28. листопада. — Провідник Народно-Селянської Партії, Др. Мано, заявив представникам заграничної преси, що його партія домагаться від нового прем'єра Ванглі Братіану розписання нових виборів через те, що уважає послідні вибори за нелегально переведені.

Коли одинок прийшла воля до влади, не буде домагаться повертута Карла на престол, ані зміни регенції, якщо те (то) складна буде сповнити наденгомо свої обов'язки і край буде відомлений з її управи.

Моладий король Мигай, почувши вистрикі з гарнат, які відідає при спусканні домовини преієра Братіану до гробу, запитав своєї матери, чи се може вивести нова війна. Його мати, принцеса Олена відповіла, що се помер його приятель, Братіану й цілий народ прагне його в останній раз і віддає садиоту з гармат в його честь.

КОНГРЕС КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІИ.

У ЧЕТВЕР, 1 ГРУДНЯ РОЗПІНЧЕТЬСЯ КОНГРЕС, ЯКИЙ БУДЕ МАТИ ДО ПОЛОГОДИ ВАЖНІ СПРАВИ.

МОСКВА, 28. листопада. — Конвенція комуністичної партії розпочинеся у четвер, 1. грудня. Згадана конвенція буде мати велике політичне значіння через те, що на ній не лише вибереться Центральний Комітет і Політичне Бюро, але також ріниться, якого має бути політика Совітів у сядучоіи 12 місяцях. Буде се перша конвенція від грудня, 1925. р., а її значіння є тим більше, що пів джесуют приде непорозуміння у комуністичній партії а також заграничного світова політика. Оден з головних обслівачів на ті конвенції, названськом Фрольваський заявив, що на конвенції наступити ухава, якою виключиться з комуністичній партії провідників опозиції. Іх задержання в партії моглоби наступити лише піа тою умовою, що обіцяють віддати партійній дисципліні, що відіється непривадopodobно річчю.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ВАРТІСТЬ ОБРАЗОВАВНЯ.

Яка ціна та вартість освітання, багато з нас знає з власного досвіду: так ці, що мають яке таке освітання, як рівнож і ці, що жадного не мають.

Ці, що вложили, заплатили певну ціну, знають яку вартість має їх освітання, а ці, що не дали нічого, тим більше вичують брак освітання і його вартість.

Значиться, є певна ціна освітання, — то однакова для всіх, а це: здібність, охота та грші, щоби витягнути з цього певного рода користь, а це матеріальну вартість. Бо сьогодні, дороги читачі, де боротьба за істновання не зменшується, а лиш зростає, вичмося, набираємо знання, практикуємо не лиш з любови до науки і для приємности, але вичмося, щоб стати спосібними до життя, готовими та сильними до боротьби за наше істновання. Умови життя сьогодні не ці, що сто літ тому назаві! Період механіки, електрики, що вимагає вишколення та вчених робітників.

І багато з нас нараєкає, що, не маючи достаточного освітання ні практичного вишколення, мусить тяжко працювати за 40 ц. на годину! А кілька то є дівчат по фабриках, що заробляють по 15—25 ц. на годину?

Очевидно, причиною цього є за мале вишколення — та гіперпродукція якраз цих найменше платних робітників чи робітниць.

І життя дає нам багато доказів, що більше едукований одиниці мають більше вироблений ум, сприт та орієнтацію, що помагає їм вивчитись якогось ремесла, чи добитись становища більш платного.

Та мимозього, ми, а принайменше частина нашої імїграції не доміне науки та освітання. Нераз спосібні і дуже талановиті діти, не скінчивши навіть народної школи, ідуть за скоро у вир життя, беруть на нерозвинені ще плечі великий тягар зарібку, щоб мучитись аж до гробової дошки при злізаний та білі!

Багато з вас, дорогі читачі, скаже, що всі не можуть бути докторами, професорами чи інжнірами, хтось мусить звитичаю фінаншу роботу робити.

Правда, та не всі зможуть чорно робити. Може якраз ця ваша дитина, за котру ви не абдаєте, а навіть клятвені коли зобачите її над кнжиком, та ще вилаєте, що дармо школо, та може якраз ця дитина ваша моголаб бути адвокатом, або інжніром, а тим самим здобулаб собі-кращу позицію в світі, вам спокійні літа на старість а народивши своєю користі!

А скільки то сприт, котрих батьки показали леговажними і недбаалими за будучність своїх дітей, сьогодні валеяться по чужих сиротинах, або збирає вугля по трєках чи ленавах?

І хто-ж цьому винен? А вжеж шо батьки, які не доцновали науки, а лише тому, що самі не мали нагоди вчитись.

А яка вартість науки, чи практичного вишколення, пролам вам для застанови обрахунки зарібку, трех категорій робітників, яких то бєрахунки додав „Boston University” тому дав роки взад.

Оце показується зарібковим людям за весь час його продуктивних літ відповіло до її освітання й вишколення.

Мушдя, який вдоволяется лиш народною школою, за час своєї продуктивности, є є між 14 роком життя, а 60, заробляє \$45,000, або около \$1000 річно (перещуно).

Тотоків вишук шкولو, та за час від 18 року життя до 60, заробляє \$78,000,00, а студент университету, чи технічної шко-

ли добирається позиції, яка дає йому понад \$150,000 вгобу — дєбо \$40,000—\$100,000 річно, це є за час від 22 року життя до 60-го.

Чим вичє його освітання — тим коротший час його праці, та за те вельми полатний.

Ясно, шо цей, хто більше вложил, заплатив більшу ціну за науку, повинен збирати по-тім більший дохід.

А ціна, сказав я вгорі, є однакова для всіх — здібність, охота та грші. Вїдай найбільшю перешкодою для наших людей є грші, не тому, що не мають, але тому, що жалують вїдати грші на науку. Та часто знов брак поради, або вказівки. На випадок смерти батька, мимозього волі та охоти — дитина його мусить покидати школу, а працювати на хліб на суцїннї.

Тому я, доминаючи багато інших порад, подаю одну з найпрактичнійших, як здобути шо цїну, так кончену для здобуття кращої майбутности. Оже обреховано, шо чотири роки „colledge” коштує \$5,000.00. Дєвно, шо оно тєжко перещуно батькову відкоштину \$5,000.00 до банку. Тому я — вкажу просту й легку дорогу. Кождий з нас чебу за Building Loan. 25 шерв, цебу в мєсячно 25 долларів — дадуць вашій дитині за протяг 12 літ \$5,000, а на випадок смерти, шооб не розбиті своїз бахань, вазти в додатку забезпечення на життя в сумі \$5,000.00 Одно і другє є лишє для вашого та вашої дитини добра.

П. Ковальчич,
Линден, Н. Дж.

є. RAU COMSTOCK & MORRIS ВІСТУ
мають честь предложити нову велику
БАЛІЄВА
CHAUVÉ-SOURIS
COSMOROLOGICAL THEATRE,
Columbia Circle & 4th St., New York
P.O. Box 114, New York
Постілає виставу 27-го грудня
в Сан Франциско, Сетта Театра
Груда 26-го.

Camel

Цигаретка яка здобула собі перше місце своєю добротою

Найбільше признанне яке коли дано цигаретці зістало доказане державними числами, котрі показують, шо тепер куриться Кемелів більше як коли небудь досі. Признанне многами - не кількома.

Як шоб всі цигаретки були так добрі як Кемел, ви не чули би за спеціальні приправи для створення цигареткі доброї на горло. Нічого не може заступити найліпшого тютюну.

© 1927. R. J. Reynolds Tobacco Company, Winston-Salem, N. C.

З УКРАїнського ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ШІКАГО, ІЛЛ.

Організація допомогової акції

Для успішного переведення допомогової акції для потєрпїлих азелів в Галичїнї спєциально у нас нарядї висмох ріжнїх груп. Др. Смук, представник гетьманської групи, дав дозволення вїдбути її нарядї у Сїчовій галї. Нарядї назначено на 6 палодіста. Спочатку завалялось, що всьо плє гаразд. Нарядї отворивши тимчасовий секретар, який пєчерва програму нарядї. Та тут вїзїзало шлю звика. Др. Смук, в асистї М. Полака, почав розпоряджатись на зборах, як який самодержавць або гетьман. Він почав промовляти, не просичи нікого о голос, а його промова звучала менше більше так: „Ми комїтет, ми законний комїтет, а ви всі мусите їти за нами; бо ми їстємо не піся закова й робимо всьо законно”. Гр. Полак вїтанув якийсь папір з кишєні й скавав: „Тут має право, а ви, панове, не смієте завзвувати ніяких інших комїтетів і не маєте права збирати гроші, пїдшиваючись під законний комїтет, бо будете карані”.

Тодї один з делегатів пїдїшов до Полака й просич показати йому той папір, шо би він його прочитав. Гр. Полак скховав одначє папір чїм скорше до кишєні і не показав. Потім забрав слово й М. Полак заявив присутнім, що як вони є віднічяючи приказам „законного комїтету”, то нехай сеїчас забїраються з саяі, бо вони устроюють державєє свято. Не було жодє перещатї. Др. Смук не дав дозволу на вїдбути нарядї в сїчовій салї й 32 делегатів вїшли й пїшли до Українського Клубу. Там про-

довжувано розпочати нарядї й їм позвото ухаали, як збирати жертви на потєрпїлих від по-

Рїшено стартатис урядувати концерти і представлення, устроювати вїча а також збирати жертви при потєрпїлих від поїних лїст. Усі присутні рїшили дати з нас собї товариства певну суму на потєрпїлих від поїних лїст. При кїнці вибрано спєциально до закладено жертви. Як згаданого спєциально комїтету належать слїдуочї товариства: Тов. ім. М. Грушевського, від У. Р. С.; бр. сє Василя, від У. Н. С.; тов. ім. Т. Шевченка, від У. Н. С.; тов. ім. Д. Вітовського, від У. Н. С.; тов. ім. Франка, 93 від У. Р. С.; тов. ім. В. Винниченка, від У. Р. С.; 100 від У. Н. С.; в Герї, Інд., тов. Українсько-Америкнські Гордожан; Замогової Тов. Українських Жїнок; тов. ім. Б. Хмельницького, від У. Н. П.; вїдліт Оборони України; тов. ім. Ів. Котляревського; Українська Православна Громада при Ірі ст.; Місцевий Комїтет з Герї, П. Шерба; Українська гр. кат. Громада, Іст Черствїлд (Борнїса); тов. Вандурист; новазїснована Демократична Сїч ім. К. Трїльовського; тов. ім. Т. Шевченка, від У. Р. С. в Герї.

Згаданє више нарядї мають немале значіння для шїкаговських української громади черє те, шо се перший раз повелос прийїти до порозумїннї тутьїтї Українїям і утворити одєн спїльний ратунковий комїтет, не зважаючи на ніякі політичні або ієроісовданї рїжнї. Шо до висички гроше, то рїшено, що кожнє група може вїслати свою частину гудє, дє вуважє за найвідповіднїшє. Ужоджені згаданого Комїтету Допомоги Жертвои Повєні вїдбуватися жєртвою поведєка вєчєром в галї української прєкрасї солдовї й хоровї пїєни, дєбїлїша стрїльцї. Вїтанк дєклїмували школярї вїршєм, а в Грї в тих школах беруть у частє преставлїнє всїх груп в бїльшїй частї під лєра П. Карпаського. Свято закїнчїть сє, розумїється, вїдїє лє-

ше на користь комїтетови, бо представники тих двох груп чисельно слабонькі.

ДІПРОТ, МИШ.

Листопадоє Свято.

Дєнь 5. палодїста сє рє останє надовго і намяти тутьїтї української громади. Того лїд вєчєром вїдєвочьємовано у салї Української Народної Школи, при МКей і Гєлєк уїнїт, Норт Дїпройт, Палодїстоє Свято, тобо річїночю того дня, коли галїцькї Українцї вхопили за оружжя й у вїльній рївнї змагали з довтоївованїм нєраю. Пєршїм Палодїста, сє денє, коли український наряд почав будувати власну державу, без злопа й пана”. Згаданє свято отворив врощєсто промовою учителя, п. В. Кривий, який в коротких слєах рїкав проповєдє полїдї, шо дїлячись у Львовї та в Галичїні у дні 1. палодїста 1918 року, Бєсїдник змаловав усю ту мартїролєгїю, яку перещув український наряд, вєзгазї, а в Грї, Галїцькє Армія зокр. „Боянї”, а о. Левьцький вїгословєє свєчучоу промову, в який в пїтотий його краснорїчєєний спїсїб преставлєн слухачнїа лїстопадовї поїдї та вагу свєта.

Дохїд з саяї вносич \$110. Разом з палодїстоого обходо було \$175, якї будуть вїсланї до Обєднанїа з призначєням на допомогоу українским інвалїдам.

Вїставав також хор Української Народної Школи під уководєнєм учителя І. Криного й рїшєнань над моголою похороїнїи „марш”. Вї жєртвою вїдєчєрє в галї української прєкрасї солдовї й хоровї пїєни, дєбїлїша стрїльцї. Вїтанк дєклїмували школярї вїршєм, а в Грї в тих школах беруть у частє преставлїнє всїх груп в бїльшїй частї під лєра П. Карпаського. Свято закїнчїть сє, розумїється, вїдїє лє-

Вітанк присутнім української народної школи й української жіночої клубу зложили виїски на мотгї Героїв, вїгословєчучи при тім коротенькі патріотичні промови в честь поїлягчїх ав вої України Героїв.

Вїставав також хор Української Народної Школи під уководєнєм учителя І. Криного й рїшєнань над моголою похороїнїи „марш”. Вї жєртвою вїдєчєрє в галї української прєкрасї солдовї й хоровї пїєни, дєбїлїша стрїльцї. Вїтанк дєклїмували школярї вїршєм, а в Грї в тих школах беруть у частє преставлїнє всїх груп в бїльшїй частї під лєра П. Карпаського. Свято закїнчїть сє, розумїється, вїдїє лє-

короткій промові вїзвєв присутнїх до праці для Рїдного Краю.

Тут слїд ще додати, шо дирїгентом хору і аранжєром цілого свєта був учитель І. Кривий, який за короткий час своєю учитєльованнєм урядїє вєдє двє красні концертї. Також належиться признати п. дирїгентови Гєвусєви.

А. Патра.

ТРЕНТОН, Н. Дж.

Свято Першого Палодїста. Дня 19. палодїста вїдбулось в час свєто Першого Палодїста, устроєне заходом української православної громади. Свято почалося панахїдою за доїлягчїх героїв, яку вїдправлєно в укр. православнїй цєрквї. Принаїдну промову в цєрквї вїгословєє о. Каскїв, а в цєрквнїй галї вїдбулось свєчучий концерт з дєклїмацїями та промовою д-ра Володїмїра Клодїцького.

Вступне слово сказав о. В. Кушнїр. Вїтанк хор під упрєвою М. Палажїки вїдєспївав Кльєць Пєсьє, з яких найбїльшї приїшли до вїдобої: „Чуєш братє мїє, і Червона калїна”, якї то пієні залюбки спївали нашє герої їдучї в кровавїй бїчї.

Вїданк др. Клодїцький вїгословєє свєчучоу промову, а в говорив повнїх трї години так шїро, вїмає та переконуючю, шо слухачї бїли слухачї і до раїн. А слїд зазначити, шо бєсїдник не говорив нічого нового, а лише реалїзавав думкї слухачїв, котрі то думкї поїтють прїснанї на дні наших душ. Побажатиб тїлькї, шоб Україна мала як найбїльше тако роуко бєсїдників.

Слїдуочї забрав слово І. Бородаїєвич. Говорив про інвалїдї та наше свєляство.

Вїданк забрав слово о. Каскїв та в срїох палких слєвах вїзвєв присутнїх, шоб могоїти наших інвалїдам не словачї спївучїа а ділом. По тім зложили жертви слїдуочї: А. Крупа 2.00, В. Гасїв 1.25, по 1.00: о. В. Каскїв, М. Палажїк, Т. Мїзєвїта, П. Єлїнський, Т. Терещєвський, Ю. Квашнїй, О. Шєгєда, М. Скоронал, М. Гаврїшєво, В. Кушнїр, Е. М. Прощї, І. Бородаїєвич, М. Скалоцький, М. Костїрка, В. Савран, І. Морєско, М. Бородаїєвич, Пєтро Сталїн, Гр. Дїжман, Гр. Гаврїшєвич, І. Сабат, Д. Гулє, п. Рєгоза, І. Сойка, С. Каноюка, М. Лєнцук 75 ц., по 50 ц.: П. Савчак, Д. Прощї. Разом зїбрано \$31.00, котрї то прїслєно до Обєднанїа з призначєнням на інвалїдї в старїм краю.

КЛІВЛЕНД, О.

Палодїстоє Свято.

В недїлю, дня 20. палодїста обходїли клївєндський Українцї свєто української державноцї. В укр. грєк. кат. цєрквї сє. Петра і Павла вїдправно о. сов. Левьцький панахїду за поїбїлїших героїв, а пїдчас панахїди перевєдо зїрку на інвалїдї, яка прїнесла \$65.

Вєчєром вїдбулось свєчучий концерт в цєрквнїй галї. Народо зїялїсь повно. На концертї спївав прєкрасно місцевий рема. Сам бєсїдник був наочнїм свєдком тих надлюдських змагань і тому його оповїданє вїнклїкало гїбкоє вражїння на присутнїх.

Вїданк преставлїнїи Української Народної Школи й Української Жїночє Клубу зложили виїски на мотгї Героїв, вїгословєчучи при тім коротенькі патріотичні промови в честь поїлягчїх ав вої України Героїв.

Вїставав також хор Української Народної Школи під уководєнєм учителя І. Криного й рїшєнань над моголою похороїнїи „марш”. Вї жєртвою вїдєчєрє в галї української прєкрасї солдовї й хоровї пїєни, дєбїлїша стрїльцї. Вїтанк дєклїмували школярї вїршєм, а в Грї в тих школах беруть у частє преставлїнє всїх груп в бїльшїй частї під лєра П. Карпаського. Свято закїнчїть сє, розумїється, вїдїє лє-

Lehigh Valley Excursions
Vilkes-Barre Scranton
360
Sunday, DECEMBER 4th
Special Train
Lv. Hudson Terminal 12:10 A. M. Jersey City (Exchange Pl. Sta.) 12:20 A. M. Newark (Eli. and Meeker Aves.) 12:45 A. M. Returning Lv. Scranton 5:40 P. M.; Wilkes-Barre 6:30 P. M.

Coal Regions 350
400
Sunday, DECEMBER 17th
Special Train
Lv. Hudson Terminal 11:15 P. M. Exchange Place Sta., Jersey City, 12:05 A. M. Lv. Newark 12:20 A. M. Shenandoah (Elizabeth & Meeker Aves.) Returning Lv. Scranton 6:15 P. M. Shenandoah 4:50 P. M. Mahanoy City, 5:15 P. M. Hazleton 6:00 P. M.
Зїтанг до набутї в Exchange Place або Journal Square. Гєжшо Інформощї шоїше Бїопа, Montgomery 7000.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.
ПО ВІДОМОСТІН ІНІНІ
ОТЄСІН ДОВІДОУЄМЮ. Шдєн Громаднї, вєзгадї, кождого, хто лїбується спївом і музїкою, шо ми вєе дїстали просто з фабрики гарнї грамофонї найновїшої моди. Мїланї є силнїй їх голос гарантує кождо музїково вдоволенє. Продаємо їх за лєгкї мїлїє сплати і так за готївку; продаємо танше, як другї.

Вєскї Рекорди в рїжнїх мюах і ролкї до пїна вєе дїстаетє у нас по знїжанїй цїні. Направлємо, вїдновїмо і надаємо силнїйого чїстого голос старим грамофонам, а за роботу почислїмо дужє таню.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ.
3-го 10-17-24-26 і 31-го груднєя сєго року пїдє в випрадек прїзначєна скїлькїсть Рекордїв. Рємко до пїна і Кнїжко, всьо по знїжанїй цїні. Рекорди, шо коштують всюдо по 75 ц., у нас дїстанєте вїд 20 до 65 цн. за шїтку.

F. P. CIRKA
145 CHURCH STREET,
WOONSOCKET, R. I.

ПОЗІР! — PITTSBURGH, PA!
СВЯТО УКРАїнської ДЕРЖАВНОЦІ
— вїсдакує —
УКР. КАТ. ПАРОХІЯ СВ. ІВАНА ХРїСТІТЕЛЯ В ПІТСБҀРГҀ.
ВЕЛИЧАВИМ
КОНЦЕРТОМ
в цєрквнїй галї НА 7-МІЙ УЛІЦІ СOUTH SІDE.
Початок о годнї 7:30 вєчєром.
Дїрїгент хорів: п. С. Шїмьук.
Прощимо всїх місцевїх і з околїцїх громадян прїбути на сєя свєчучий концерт. 278
Зарєд.

НА рєзультатї бєдї, невправлїю, завнїчасє захождєнє, бїльшє мїлїє, завнїчасє неїнї і напружєнє в вїдновїєнє до здоров'я. Анчор Brand PAIN-EXPELLER.
— Оперний знак. Рег. Л. S. Pat. Office. Нєвправдїни, коли не вєє лєкї. Анчор охороного знаку вїсдакує лїтнїх 35 і 70 ц.
F. A. HIGGERS & CO.
Berry & So. 5th Sts., Brooklyn, N. Y.

Кого боїть Жїд.
— Чи знаєш, кого боїть Жїд? — Знаю. Кождий Жїд до 20 року жїтї боїть пєс. Від 20 року боїть вїєсєка, а щїє жїтї боїть крїмїянчє.

На годнї „уржєдєвого єнїзєка” вїтанїтє дїти: У-п-я-ї-ма-ї-н-ї-є-п-ї-це-це значить по щомоу? — Пїтєє учитєль.
На щїлу клясує вєдєє анше дїтє школярї.
„Нї, скажи, Сметанок!”
„У-ї-ї-ї-ма-ї-н-ї-є-п-ї-це-це”.
„Зєє!” — скажи, Мационьк!
„У-ї-ї-ма-ї-н-ї-є-п-ї-це-це” — вїдрубав лєвнїй сєбє Мационьк.

